

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
Кафедра дошкільної освіти

ТЕМА ПРОЄКТУ
МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В
ПРОЦЕСІ КОНСТРУЮВАННЯ

МАГІСТЕРСЬКИЙ КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ПРОЄКТ
Спеціальність 012 «Дошкільна освіта»

Хоменко Анна Володимирівна, ДОм-1-24-1.4д
Науковий керівник: Голота Наталія Миколаївна,
доцент кафедри дошкільної освіти, кандидат
педагогічних наук, доцент

Допущено до захисту
Протокол № 18 від 17.11.2025 р.
Завідувач кафедри
_____ Олена ПОЛОВІНА

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1. ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЛОК.....	6
Аналіз психолого-педагогічної літератури з проблеми формування дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку.....	6
2. ДІАГНОСТИЧНИЙ БЛОК.....	13
Емпіричне дослідження сформованості дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку в освітньому процесі закладу дошкільної освіти	13
3. ТЕХНОЛОГІЧНИЙ БЛОК.....	22
Методичний інструментарій для вихователів щодо формування дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку в процесі конструювання	22
4. КОНТРОЛЬНО-ОЦІНЮВАЛЬНИЙ БЛОК	26
Верифікувати ефективність розробленого методичного інструментарію для вихователів у освітньому процесі	26
ВИСНОВКИ	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	31
ДОДАТКИ.....	34

ВСТУП

Актуальність

Сучасне суспільство вирізняється високим рівнем динамічності, тому потребує громадян, здатних швидко адаптуватися до змін, бути конкурентоспроможними в різних галузях діяльності. Зважаючи на це, громадянам, починаючи з дошкільного віку, потрібно набутися здатність до критичного мислення, до самостійного вирішення проблем, до знаходження нестандартних рішень та бути готовими до застосування набутих знань і досвіду в нових ситуаціях. Зокрема у Державному стандарті дошкільної освіти, серед завдань окреслена необхідність формування такої компетентності як дослідницька. У напрямі освітньої діяльності «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» сформульовано, що результатом оволодіння дослідницькими вміннями дітей старшого дошкільного віку є наявність пізнавальної мотивації, обізнаності, пізнавальний досвід, набуття дитиною вмінь і навичок, використання накопиченого пізнавального досвіду який використовується в різних видах діяльності дітей дошкільного віку [17, с.10].

Щоб цілісно сформувати дослідницькі навички вихованців, заклад дошкільної освіти має забезпечити організацію освітнього середовища, яке б стимулювало та підтримувало дослідницьку діяльність дітей старшого дошкільного віку. Насамперед для продуктивного та кращого засвоєння дітьми дослідницьких здібностей і формування компетентності важливим є кваліфікований методичний супровід формування означеної компетентності.

Різні аспекти проблеми формування та розвитку дослідницької компетентності у дітей дошкільного віку знайшли своє висвітлення у працях таких науковців, як-от: О. Гнетецька, Л. Іщенко, Л. Козак, О. Коваленко, О. Літіченко, Д. Лахман, О. Мельникова, А. Михнюк, Т. Пономаренко, С. Ясинська, та багато інших. Теоретичне підґрунтя визначення дослідницької компетентності було розкрито у наукових працях таких науковці як: М. Головань, В. Савченко, І. Щербань, В. Яценко.

Дослідження свідчать, що значні потенційні можливості задля формування дослідницької компетентності дітей дошкільного віку містить конструювання – діяльність, що спрямована не лише на створення нового, але й на дослідження об'єктів і явищ навколишнього світу, використання різних способів обстеження. Дослідження науковців (О. Літіченко, Н. Котелянець, Л. Журенко та інші) та практика дошкільної освіти переконливо свідчать, що конструювання є природною формою для дітей в експериментуванні та моделюванні, що безпосередньо стимулює ключові дослідницькі вміння та

навички. Одним з результативних способів щодо формування дослідницької компетентності є конструювання за допомогою залишкового матеріалу. В країнах Європи конструювання з залишкового матеріалу переважає і до цього питання ставляться дуже серйозно. Водночас у практиці вітчизняної системи дошкільної освіти конструювання із залишкового матеріалу не набуло популярності та широкого застосування у різних видах освітньої взаємодії з дітьми дошкільного віку. На нашу думку, конструювання за допомогою залишкового матеріалу допоможе вихователям формувати не лише дослідницьку компетентність у дітей старшого дошкільного віку але й розвивати бережливе ставлення до навколишнього середовища, що дуже важливо в наших реаліях сьогодення.

Таким чином, суспільна та практична значущість проблеми, а також лише аспектна її дослідженість зумовили вибір магістерського проекту.

Об'єкт дослідження: дослідницька компетентність дітей старшого дошкільного віку.

Предмет дослідження: інструментарій методичного супроводу щодо формування дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку.

Мета: створення та апробація інструментарію методичного супроводу щодо формування дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку в процесі конструювання.

Завдання:

1. Проаналізувати психолого-педагогічну літературу з проблеми формування дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку.
2. Продіагностувати рівень сформованості дослідницької компетентності в дітей старшого дошкільного віку.
3. Розробити інструментарій методичного супроводу щодо формування дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку в процесі конструювання.

Методи:

- *Теоретичні методи:* аналіз психолого-педагогічної літератури, конкретизація, узагальнення, умовисновки.
- *Емпіричні методи:* педагогічний експеримент (констатувальний, контрольний), спостереження, аналіз продукту дитячої творчості, аналіз результатів (констатувального, контрольного етапу), педагогічне спілкування, анкетування (вихователів), інтерв'ювання (дітей).
- *Метод кількісного оброблення:* кількісний аналіз фактичного матеріалу.

Ключові слова: дослідницька компетентність, компетентність, діти старшого дошкільного віку, конструювання, методичний супровід, формування.

Структура роботи: магістерський проєкт складається з описової частини (вступу, інформаційного блоку, діагностичного блоку, технологічного блоку, контрольно-оцінювального блоку) висновку, списку використаних джерел, додатків а також кінцевого продукту проєкту: Методичний інструментарій формування дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку в процесі конструювання.

Цільова аудиторія: діти дошкільного віку, вихователі, вихователь-методист.

Термін реалізації: Впродовж всього 2025 року.

База дослідження: Заклад дошкільної освіти № 319 (ясла - садок) санаторного типу, Дніпровського району міста Києва.

Апробація. Результати нашого дослідження були апробовані на I Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Наукові інсайди майбутніх педагогів: від пошуку до втілення» (Додаток Д)

Також апробація пройшла в серії семінарів «ЛЕПБУК ПРОФЕСІЙНОГО УСПІХУ 2025» (Додаток Е)

1. ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЛОК

Аналіз психолого-педагогічної літератури з проблеми формування дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку.

Сучасна парадигма дошкільної освіти, що базується на Державному стандарті дошкільної освіти, орієнтована на формуванні «компетентної особистості», яка здатна в повній мірі функціонувати в умовах швидких соціальних та технологічних змін. У цьому контексті, дослідницька компетентність є однією з ключових, що забезпечує готовність дитини до життєдіяльності. Успішна реалізація цього завдання безпосередньо залежить від професійної кваліфікації вихователів і ефективного методичного супроводу їх діяльності в освітньому процесі закладу дошкільної освіти.

Низка досліджень науковців присвячена проблемі методичного супроводу в закладах дошкільної освіти у різних видах діяльності дітей дошкільного віку (А. Богуш, Г. Беленька, Л. Гаращенко, О. Коваленко, К. Крутій, О. Половіна, Н. Савінова, О. Стаєнна, Т. Шинкар та інші). Водночас маємо зазначити відсутність єдиної позиції науковців щодо визначення цього поняття.

Зокрема, послуговуючись результатами досліджень А. Богуш, ми можемо виділити поняття «методична робота» як колективну, а також індивідуальну діяльність педагогічних кадрів, що спрямована на підвищення їхньої професійної майстерності та кваліфікації [7].

Ми поділяємо запропоноване Т. Шинкар визначення дефініції «методична робота», що розкриває його багатоаспектність в контексті виконання завдань у закладі дошкільної освіти зокрема:

- систематичний моніторинг, який має на меті перевірку професійних компетентностей педагогів, якість освітнього процесу, динамічність змін у вихованців;
- підвищення педагогічної майстерності і компетентності вихователів;
- співпраця з сім'ями дітей;
- виявлення, аналіз і популяризація перспективного педагогічного досвіду;
- забезпечення сприятливого психологічного клімату в педагогічному колективі;
- формування методичного інструментарію для забезпечення якісного супроводу освітнього процесу в закладі освіти [34].

Також хочемо виокремити саме поняття «методичний супровід» оскільки воно є одним з ключових нашого дослідження. Цей педагогічний

термін інтерпретують як цілісну та систематичну діяльність, що має чітку структуру організації і нормативне підґрунтя. Чітка організація цієї діяльності на стимулювання безперервного професійного росту педагогів та підтримки у самореалізації у професійній сфері [8].

Водночас маємо зазначити, що задля забезпечення належного методичного супроводу під час освітньої роботи, необхідно чітко розуміти термінологію і особливості теми (проблеми).

В дослідженні ми вважаємо за необхідне чітко розмежувати такі поняття як «компетентність» та «компетенція», оскільки вони часто плутаються але вони мають деякі відмінності.

В нормативних документах зазначається що «компетентність» – це здатність особистості застосувати комплексну комбінацію своїх знань, умінь, навичок, способів мислення та інших якостей в практичній діяльності, вирішенні проблем [33].

Компетенція – визначений суспільством, рівень знань, умінь, навичок у певній сфері [30, с.120]. Отже, якщо «компетенція» є нормативною вимогою, що визначає рівень знань, умінь навичок тощо – то «компетентність» є її суб'єктивним відображенням [12, с.57].

Етимологія поняття «дослідництво» пов'язане з латинським словом «investigare», що в перекладі означає «досліджувати», «відшукувати по слідах» [15].

Однак, щоб розпочати будь-яке дослідництво, необхідно мати первинний імпульс. Цим імпульсом є допитливість, як психічна риса особистості, що характеризується прагненням до поглиблення знань про навколишнє оточення [14, с. 101].

М. Головань та В. Яценко визначають дефініцію «дослідницька компетентність» як інтегративну якість індивідуума, що містить в собі його знання, вміння, навички, досвід і висвітлюється в його готовності здійснювати визначену діяльність з метою отримання певного досвіду, знань, та застосування для отримання цього досвіду дослідницьких методів [12, с.57].

Дослідники І. Щербань та В. Савченко солідарні з вище зазначеними науковцями та зазначають у своїй роботі що дослідницька компетентність має інтегральний характер якості особистості, що поєднує в собі знання, навички, досвід дослідника і характеризується його вмотивованістю та ставленням до дослідницької проблемної діяльності [35].

У дослідженні Т. Пономаренко та Д. Лахман поняття «дослідницька компетентність» дітей дошкільного віку характеризується як цілісна інтегративна складова особистості, що охоплює сукупність компонентів

емоційного (інтерес і бажання до діяльності), когнітивного (обсяг знань), діяльнісного характеру (уміння маніпулювати) [29].

Н. Котелянець, звертаючи увагу на важливості дослідницької діяльності, акцентує на тому, що, насамперед ця діяльність не має наперед визначеного результату та потребує творчого вирішення завдань. Також дослідниця зазначає що ця діяльність передбачає характерні етапи дослідження як: визначення проблемної задачі, висунення гіпотез, проведення досліджуваних дій, аналізування отриманих результатів і узагальнення отриманих висновків [25].

Безумовно, як ми могли вже з'ясувати, всі вищевказані науковці (М. Головань, Н. Котелянець, Д. Лахман, Т. Пономаренко, В. Савченко, І. Щербань, В. Яценко та ін.) трактують поняття «дослідницька компетентність» та «дослідницька діяльність» по-різному, але в одному вони схожі, оскільки стверджують що – це інтегративні особистісні якості, які спрямовані на отриманні нових знань, умінь, навичок а також забезпечують результативність практичній діяльності або вирішенні нестандартних дій.

Звертаючи увагу на дефініцію «старший дошкільний вік», яку виокремила О. Гнетецька, а саме те що «це віковий період, важливий для розвитку пізнавальної потреби дитини, що виражається у формі пошукової, дослідницької активності, спрямованої на виявлення нового» [11].

Узагальнимо, що старший дошкільний вік характеризується своїм великим запасом знань, уявлень, які отримуються завдяки їхньої активності, внутрішньої мотивації ставити запитання та експериментуванні [18, с. 195]. У віці 5-6 (7(8)) років відбувається інтенсивний розвиток мисленнєвих процесів. Це створює сприятливі передумови для формування дослідницької компетентності, оскільки дитина намагається висувати власні гіпотези, узагальнювати інформацію та порівнювати, здатна до висновків [19].

В Державному стандарту дошкільної освіти, зазначено що результати повної сформованої дослідницької компетентності у дітей старшого дошкільного віку а такими (Рис.1.1.) [17].

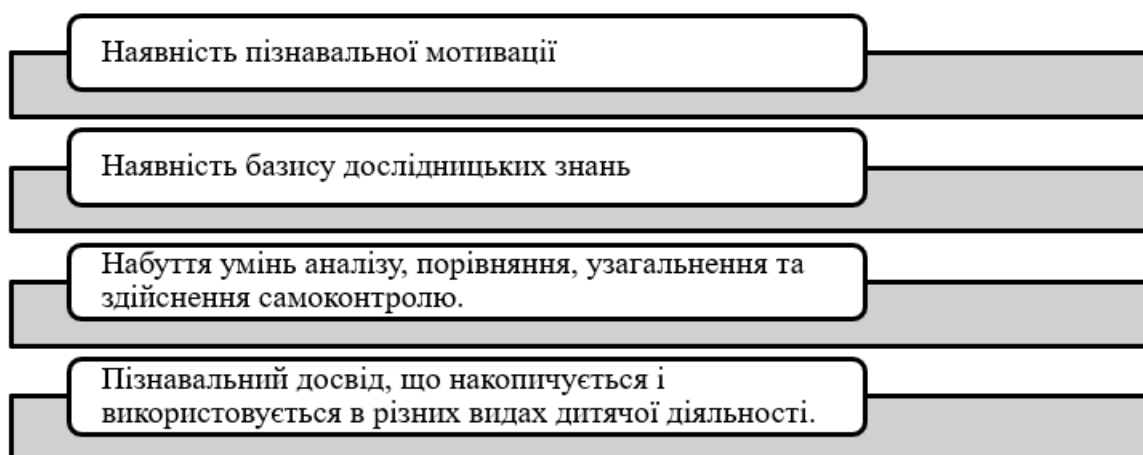

Рис.1.1. Результати повної сформованої дослідницької компетентності у дітей старшого дошкільного віку (за Державним стандартом дошкільної освіти, освітній напрям «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»)

У межах нашого дослідження, окрім аналізу вітчизняного досвіду формування виокремленої компетентності, було проаналізовано європейський досвід. Метою цього аналізу було вивчення ключових умов формування окресленої компетентності у системі дошкільної освіти країн Європи. Виявлено суттєві відмінності у підходах до окреслення значення дослідницької компетентності в нормативних документах в галузі вітчизняної системи дошкільної освіти та низки європейських країн. Зокрема у вітчизняних нормативних документах поняття «ключові компетентності» визначені, на нашу думку, більш чітко, ґрунтовно, тоді як в країнах Європи це поняття трактується більш ширше, а саме як «ключові компетентності для навчання протягом життя» [1].

За даними досліджень, поняття «ключові компетентності» визначаються як динамічна сукупність знань, умінь, та ставлень, формування яких є необхідною умовою самореалізації індивідуума, його участі у суспільному житті, забезпечення конкурентоспроможності на ринку праці [3, с. 35].

Також в Україні, послуговуючись Державним стандартом дошкільної освіти, поняття «дослідницька компетентність» чітко відокремлена як одна з ключових, що забезпечує її пряме цілеспрямоване формування в закладах дошкільної освіти [17, с. 10]. На противагу цьому, аналіз статей, державних документів і Рекомендацій Ради Європейського Союзу щодо ключових компетентностей для навчання протягом життя, засвідчив, що Європейська рамка не виділяє окремої, самостійної «дослідницької компетентності» [6]. Натомість, її основні змістові елементи та прохідні навички (критичне мислення, вміння спостерігати, самостійність тощо) органічно інтегровані у всіх восьми ключових компетентностях [1]. Особливо це стосується двох ключових компетентностей (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Компетентності, визначені Радою Європейського Союзу, які охоплюють найбільшу інтегровану частку дослідницької діяльності:

№	Компетентності	Прояви дослідницької діяльності
1.	Математичні компетенції та компетенції в природничих науках, технологіях та інженерії (<i>Mathematical competences and competences in natural sciences, technology and engineering</i>).	○ Готовність шукати причини та оцінювати їхню обґрунтованість, ○ Здатність використовувати логічне та раціональне мислення, ○ Здатність використовувати наукові дані, ○ Допитливість та комунікація.
2.	Особистісні, соціальні та навчальні компетенції (<i>Personal, social and learning competencies</i>).	○ Саморегуляція, ○ Навчання вчитися, ○ Критичне мислення та прийняття Рішень.

Науковці підкреслюють, що конструктивна гра має фундаментальну цінність, яка виходить за межі простого формування навичок. Насамперед ця діяльність, дозволяє дітям залишатися дітьми, забезпечуючи природне середовище для розвитку [2].

Поняття «конструювання» – це процес створення моделі для якої потрібно виконати певні дії у певному порядку з окремими елементами, частинами, предметами. Визначальною характеристикою в процесі конструювання є те що для маніпуляції з відповідними предметами потрібно володіти певними знаннями та вміннями [11].

У педагогічній науці та в межах дослідження Н. Голота зосереджує увагу на двох основних типах конструювання (Рис.1.2.) [11].

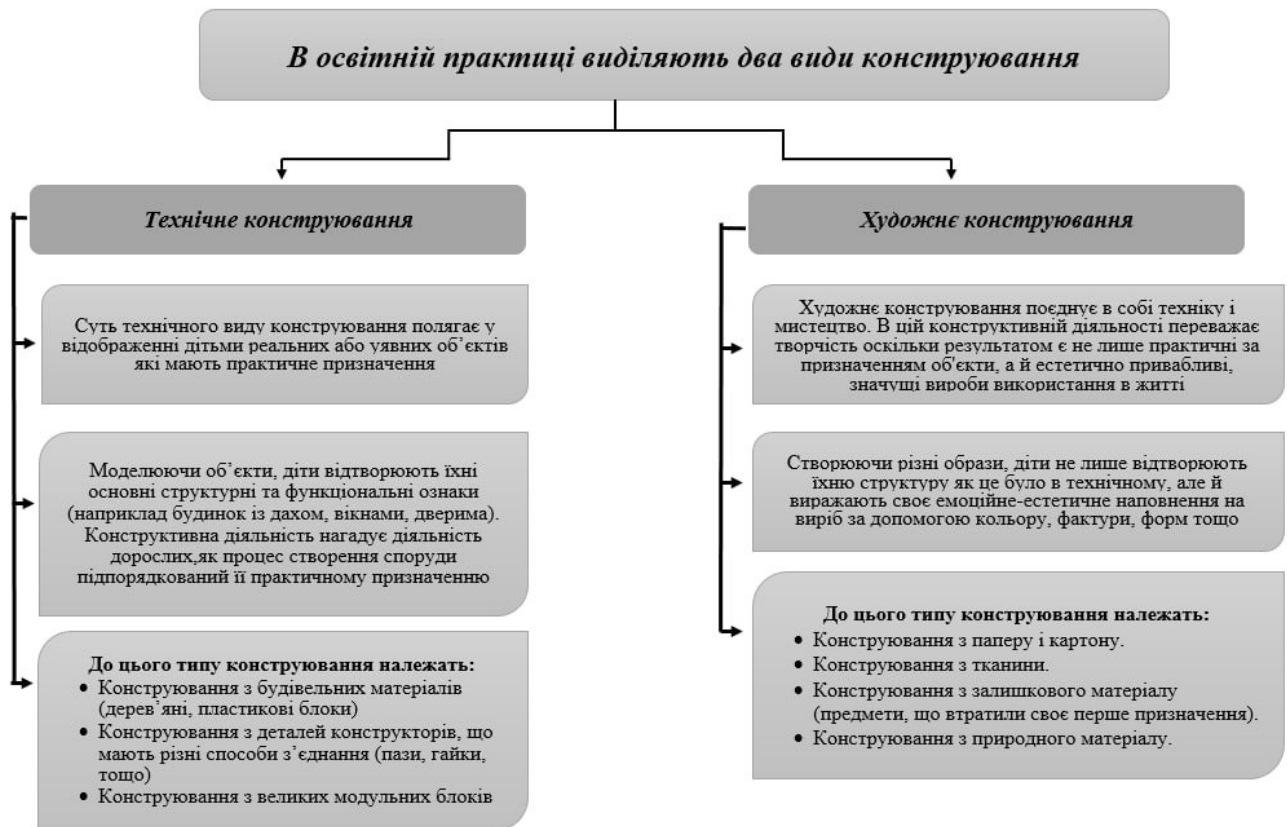

Рис.1.2. Види конструювання в закладі дошкільної освіти (за Н. Голотою)

Як зазначається дослідниками, конструктивна діяльність є продуктивним видом активності, що гармонійно корелюється з природними пізнавальними інтересами та основними віковими потребами дошкільників а особливо це стосується передшкільний вік [25].

Конструювання є потужним засобом розвитку когнітивних і соціальних навичок. Проте, задля забезпечення максимального стимулювання творчого підходу та нестандартного дослідницького мислення, необхідно розширити традиційні межі цієї діяльності.

Саме тому ми підтримуємо думку дослідників щодо розширення нетиповими матеріалами конструктивну діяльність. Зокрема, О. Літченко та С. Злиденної, які вважають конструювання із залишкового матеріалу цінною діяльністю для дошкільників. Використання нестандартизованих ресурсів вимагає від дитини винахідливості, аналізу властивостей неспеціалізованого матеріалу та самостійного пошуку рішень, що є ключовим для розвитку дослідницької компетентності [27].

Залишковий матеріал розглядається науковцями та практиками дошкільної освіти як нетипові ресурси, що не мають чітко заданої функції в контексті дитячого художнього дизайну. Шляхом різноманітної видозміни та комбінування цих матеріалів між собою, діти набувають здатності створювати

нові об'єкти та цілісні композиції [13]. Дефініція «конструювання із залишкового матеріалу» частково впливає у технологію «Бриколаж». Бриколаж в освіті У педагогічному контексті поняття запропоноване Ю. Грищенко «Бриколаж» характеризується як технологія, спрямована на інтегрування в освітньому процесі усіх наявних предметів, об'єктів або створених власноруч які не є готовими посібниками [16].

Таким чином, можна резюмувати, що задля ефективної реалізації та засвоєння дослідницьких навичок у процесі маніпуляції з конструктивними матеріалами, в освітній взаємодії з дітьми дошкільного віку критично важливою є організація відповідного простору ЗДО. Як свідчить європейський досвід, оптимальною формою організації такого середовища є Makerspace. Характеристика цього середовища полягає у тому, що це спеціально організований простір, призначений як для дітей, так і для дорослих, де суб'єкти освітнього процесу можуть експериментувати, конструювати, використовуючи різний матеріали та інструменти. Роль педагога в цьому просторі трансформується від прямого транслятора знань до наставника [4].

Зазначимо, що на наш погляд, цей простір має спільні риси з вітчизняними осередками конструювання, але разом з тим він має ширше функціональне застосування та концептуальне наповнення [4].

Таким чином, аналіз зарубіжних джерел з теми нашого дослідження свідчить, що конструктивна гра є однією з пріоритетних вільних ігрових активностей серед дошкільників. Досвід практики дошкільної освіти засвідчує, що більша частина дітей, від груп до окремих особистостей при виборі вільних ігрових активностей обирають саме конструктивну гру [2]. Це підтверджує її високий потенціал для стимулювання самостійної пізнавальної та дослідницької діяльності. Також це стосується і формування цієї визначеної компетентності.

2. ДІАГНОСТИЧНИЙ БЛОК

Емпіричне дослідження сформованості дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку в освітньому процесі закладу дошкільної освіти

Базою нашого констатувального етапу, став заклад дошкільної освіти № 319 (ясла-садок) санаторного типу, міста Києва, Дніпровського району.

Експериментальне дослідження охоплювало взаємодію з трьома вихователями старших дошкільних груп, з десятима дошкільниками старшого віку, а також вихователем-методистом.

Головною метою було перевірити наскільки сформована дослідницька компетентність дітей старшого дошкільного віку, і разом з цим виявити потреби у методичному супроводі щодо її формування.

У ході нашого експериментального дослідження, було застосовано такі методи як: метод анкетування, метод аналізу, метод спостереження, метод інтерв'ю, метод діагностики із застосування конструювання залишкового матеріалу, кількісна та якісна обробка результатів.

Дослідження було розпочато розробкою та реалізацією анкетування серед педагогічного колективу задля з'ясування рівня їх обізнаності зазначеної теми і потреб щодо методичного супроводу з формування дослідницької компетентності в процесі конструювання. (Додаток А)

До анкетування було залучено вихователів старших дошкільних груп вище зазначеного закладу дошкільної освіти. Отримані відповіді на таке запитання «На Вашу думку, на якому рівні у Вас сформовані знання щодо формування дослідницької компетентності у дітей старшого дошкільного віку?» анкетування дозволило констатувати наскільки опитувані вихователі самооцінюють свій рівень знань, щодо формування дослідницької компетентності у дітей 5-6 (7(8)) років: Достатній рівень знань зазначає переважна більшість опитуваних, що становить 66,7% респондентів. Середній рівень знань (мають загальне уявлення) оцінює 33,3% респондентів. Високий та низький рівні знань не обрав жоден із опитуваних респондентів. Це підтверджує що в середньому знання вихователів відповідають достатньому рівню, однак вони потребують актуалізації та систематизації, для ефективного впровадження їх у практичну діяльність. Наступні два запитання були зосереджені на з'ясуванні теоретичної обізнаності щодо ключових аспектів теми, а саме: визначення поняття «дослідницька компетентність старших дошкільнят» та показників її сформованості. Виходячи з результатів наданих відповідей респондентів, на ці два запитання ми можемо припустити наскільки правдивими були відповіді на перше запитання анкети. Аналіз відповідей на

друге запитання показав, що 100% опитуваних респондентів обрали варіант «Здатність самостійно бачити проблему, формулювати питання, висувати гіпотези та шукати їх вирішення». Це свідчить що вихователі мають чітке теоретичне уявлення про те, що саме становить поняття «дослідницька компетентність дітей дошкільного віку». Аналіз відповідей на третє запитання що стосується показників сформованості дослідницької компетентності показав: Усі 100% респондентів вірно визначили показники дослідницької компетентності але також третина 33,3% опитуваних помилково разом з вірними обрала варіанти які не є показниками дослідницької компетентності старших дошкільників. Результати свідчать що вихователі були правдивими під час самооцінювання у своїх відповідях на перше запитання але і засвідчують потребу у систематизації та поглибленні теоретичних знань опитуваних. Четверте запитання спрямовувалось на те, щоб з'ясувати розуміння респондентів щодо зв'язку між конструюванням та дослідницькою діяльністю: Всі 100% опитуваних визначили що повністю розуміють цей зв'язок.

Наступний блок питань, був присвячений з'ясуванню практичного досвіду з теми, а саме: «Коли дитина стикається з невдачею (конструкція ламається тощо, Ваша реакція)» – на це запитання більшість 66,7% опитуваних обирають доречнішу відповідь яка спрямована на наставництво і можливість дитині самостійно знаходити відповідь. А ось 33,3% дотримуються думки про те що потрібно передавати готові знання і показувати на своєму прикладі; «Чи використовуєте Ви перевірку продукту (споруди) наприкінці самого конструювання?» – 66,7% вихователів використовують перевірку тільки іноді, і лише 33,3% вважають перевірку обов'язковою; «Які методи/прийоми Ви використовуєте для стимулювання дослідницької активності дітей під час конструювання?» – 100% опитуваних використовують саме проблемні ситуації, 66,7% регулярно використовують питання, які вимагають роздумів. Додатково з цим 33,3% опитуваних також застосовують прийоми які заохочують до порівняння та аналізу різних варіантів конструкцій, до спільного планування та обговорення етапів роботи; «Як часто Ви свідомо використовуєте елементи дослідницької діяльності (постановка проблеми, висунення гіпотези, перевірка) саме під час взаємодії з дітьми з дітьми в процесі конструювання?» – 33,3% опитуваних зазначає, що використовує дослідницькі елементи кожен раз під час конструювання. Переважна більшість 66,7% опитуваних використовує їх часто.

Передостаннє запитання анкети, демонструє наскільки вихователі оцінюють рівень сформованості дослідницької компетентності своєї групи: 66,7% респондентів оцінюють на середній рівень, а також дехто з 33,3% вважає що діти мають високий рівень дослідницької компетентності (Рис. 2.1).

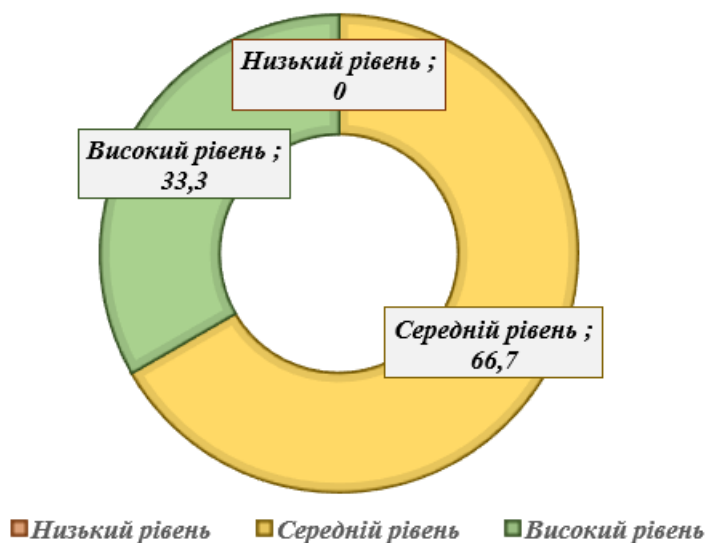

Рис. 2.1. Результати відповідей на запитання «Наскільки, на Вашу думку, у Ваших старших дошкільників сформована дослідницька компетентність» розробленої авторської анкети.

На останнє запитання «Чи відчуваєте Ви потребу у методичному інструментарію щодо формування дослідницької компетентності у дітей під час конструювання?» – 66.7% визначають що потребують значну потребу в методичному супроводі, 33,3 лише точкові консультації. Підсумовуючи отриманні данні, ми бачимо що наявні знання вихователів все ж таки фрагментарні, та потребують комплексного методичного супроводу щоб ефективно формувати дослідницьку компетентність дітей старшого дошкільного віку у процесі конструювання.

Наступним після анкетування вихователів, стало проведення аналізу предметно-просторового середовища групи та освітніх планів ЗДО, що стосуються конструктивної діяльності дітей передшкільного віку. Щоб забезпечити об'єктивний і систематичний аналіз, нами було визначенні критерії та показники (табл. 2.1), на які ми спиралися при оцінюванні, аналізі предметно-просторового середовища групи [18, с.217; 28, с.168].

Таблиця 2.1

Критерії та показники аналізу предметно-просторового середовища для конструювання

Критерій	Показники
Змістовність та варіативність матеріалів	- Наявність та доступність для дітей різних видів конструктивних матеріалів: будівельний матеріал (дерев'яний, пластмасовий), різноманітні конструктори LEGO (LEGO DUPLO тощо), папір і картон, залишковий матеріал, природній. - Наявність матеріалів у кількості, достатній для групової роботи та створення складних конструкцій.
Доступність та розташування	- Наявність спеціально створеного та чітко організованого осередку конструктивної діяльності. - Матеріали розташовані на відкритих полицях, що дозволяє дітям самостійно їх обирати, комбінувати та переносити без постійної допомоги дорослого.
Набори інструментів	- Наявність простих інструментів а саме схем, викройок, фотографій конструкцій з різних матеріалів тощо. - Наявність допоміжних інструментів, необхідних для маніпулювання матеріалами (ножиці, клей тощо).

У групі організований осередок конструктивної діяльності. Ця частина групи містить відповідні віковим нормам, в саме 5-6 (7(8)) років меблі які забезпечують комфортні умови для конструктивної діяльності. В осередку з конструкторів присутні LEGO, конструктор-липучка, магнітний конструктор (що складається з плоских трикутників і квадратів), паперовий конструктивний матеріал. До інших конструктивних матеріалів як наприклад залишковий, природній або картонний, діти мають доступ тільки під час спеціально створеної освітньої діяльності вихователем, а ось у вільний час діти не можуть використовувати ці матеріали через те що вони не містяться в осередку. Всі матеріали і конструктори знаходяться в прозорих пластикових контейнерах, які розташовані на відкритих полицях, висотою зросту дітей. Це дає змогу дитині безпечно, а також самостійно обирати будь-який конструктор або матеріал без допомоги дорослого. Що стосується додаткових допоміжних інструментів, як наприклад викройки для об'ємного конструювання з паперу,

то вони не мають чіткого місця зберігання. Вони не розташовані у спеціально організованому осередку, а знаходяться вперемішку з іншими матеріалами (розмальовки, малюнки), ускладнює їхній пошук та вільний доступ для дітей. А ось схеми або технологічні карти конструювання ламіновані для забезпечення довговічності та захисту від пошкоджень. Кожна схема та технологічна карта знаходяться у відповідному контейнері з тим конструктором, для якого вона призначена.

Отриманий аналіз предметно-просторового середовища групи свідчить про те, що присутні позитивні фактори так і негативні. Насамперед до позитивних ми можемо віднести те: що все ж таки осередок організований і присутнє місце для конструктивної діяльності. Осередок забезпечений базовими елементами, такими як відповідні вікові столи та стільці, відповідні зросту дітей полиці. Забезпечено системність у зберіганні схем та технологічних карт, які ламіновані для довговічності і розташовані у контейнерах відповідним контейнером. До негативних факторів ми можемо віднести: відсутність спеціалізованого та організованого осередку як такого, який би повністю відповідав критеріям. Не всі конструктори і конструктивні матеріали є в повному доступі для самостійної маніпуляції ними у вільний час. Обмежений доступ до допоміжних інструментів, які не інтегровані в осередок, а зберігаються несистематизовано поза межами спеціалізованого місця. Таким чином, було визначено попри наявність базового осередку, предметно-просторове середовище потребує суттєвого доопрацювання та оновлення.

Було проведено аналіз перспективних освітніх планів старшої групи ЗДО з метою визначення системності планування організації конструктивної діяльності. Цей аналіз дозволив оцінити частоту проведення, тематичність конструювання у групах старших дошкільників. Конструктивна діяльність планується 4 рази на місяць. Це означає, що протягом усього року заплановано 36 освітніх днів із конструюванням. Тематика конструювання є різноманітною і охоплює всі ключові види матеріалів, передбачені освітньою програмою «Дитина». Варіативність матеріалів, що використовується протягом року: будівельний матеріал, природний матеріал, залишковий матеріал, паперовий (картонний) матеріал.

Після вище зазначеного всієї проблемної роботи, ми зосередились на взаємодії з дітьми передшкільного віку. Конкретно на діагностиці сформованої дослідницької компетентності у дошкільників старшого дошкільного віку. Для досягнення повної об'єктивності та системності діагностики нами були визначені критерії, показники та рівні сформованості дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку, які

відповідають вимогам Державного стандарту дошкільної освіти (табл. 2.2, табл. 2.3,).

Таблиця 2.2

Критерії та показники сформованості дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку

Критерії	Сутність критеріїв	Показники сформованості
<i>Мотиваційно-вольовий компонент</i>	Відображає внутрішню мотивацію, інтерес та вольові зусилля дитини до пізнавальної та дослідницької діяльності.	- Дитина демонструє стійкий інтерес до конструктивних та дослідницьких завдань пов'язаних із інтелектуальним напруженням, а саме: визначення характеристик матеріалів, їх функціональності щодо створення тих чи інших виробів. - Має внутрішню мотивацію до пізнання нового і виявляє пізнавальну потребу до самостійного розв'язання завдань в процесі експериментування та винахідництва. - Відчуває задоволення від інтелектуальних труднощів і докладає вольових зусиль для їх подолання.
<i>Когнітивний компонент</i>	Відображає володіння поняттями, уявленнями та теоретичними знаннями, необхідними для розв'язання пізнавальних, дослідницьких суперечностей.	- Володіє чіткими знаннями про властивості матеріалів та просторові. - Демонструє володіння знаннями і способами діяльності, які дають змогу розв'язувати пізнавальні, дослідницькі суперечності.
<i>Діяльнісний компонент</i>	Здатність дитини практично застосовувати знання, виконувати дослідницькі дії, здійснювати самоаналіз та самоконтроль для досягнення мети.	- Здатна самостійно спрямовувати сенсорні процеси. - Використовує раціональні прийоми порівняння, самостійно аналізує, узагальнює, робить висновки. - Самостійно виправляє помилки.

Таблиця 2.3

Рівні сформованості дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку

Рівні сформованості	
<i>Високий рівень</i>	Дитина виявляє стійкий інтерес та внутрішню пізнавальну потребу до дослідження різних матеріалів, їх властивостей, докладає вольових зусиль для подолання труднощів. Володіє чіткими знаннями про властивості матеріалів, просторові уявлення та способи розв'язання суперечностей. Здатна самостійно спрямовувати сенсорні процеси, використовує раціональні прийоми порівняння, самостійно аналізує, узагальнює, робить висновки та виправляє помилки.
<i>Середній рівень</i>	Дитина виявляє ситуативний інтерес, мотивована до дослідження різних матеріалів за умови стимулювання дорослим, але потребує підтримки при труднощах, що виникають. Має загальні уявлення про матеріали та просторові напрями, демонструє знання і способи діяльності за допомогою дорослого. Здатна аналізувати та узагальнювати за підтримки, виправляє помилки після вказівки на них.
<i>Низький рівень</i>	Дитина не виявляє стійкого інтересу до завдань, потребує постійної мотивації при дослідженні різних матеріалів і швидко відмовляється від труднощів. Має фрагментарні, нечіткі знання про властивості матеріалів і просторові напрями. Не здатна самостійно спрямовувати сенсорні процеси, забруднюється аналізувати, узагальнювати та робити висновки навіть із допомогою дорослого.

На основі цих критеріїв та показників щодо встановлення рівня сформованості дослідницької компетентності старших дошкільників було проведено:

- Спостереження за конструктивною діяльністю дітей у вільний час від освітньої діяльності.
- Інтерв'ювання та бесіди з дітьми, що спрямовані на з'ясування їхньої мотивації до дослідницького конструювання і водночас мотивів вибору конструктивного матеріалу, тематики конструкцій.
- Діагностика із застосуванням конструювання залишкового матеріалу.

Діагностика була організована на основі конструювання із залишкового матеріалу і дала змогу комплексно оцінити рівень сформованості дослідницької компетентності кожної дитини. (Додаток Б)

У процесі перебігу даної діагностики зокрема фіксувалось: наскільки діти усвідомлюють властивості досліджуваних матеріалів, наявність мотивації до пізнання нового, чи виявляють вміння планувати майбутню конструкцію, пояснювати послідовність дій, здійснювати самооцінку отриманого результату та загальну здатність до дослідницьких дій. Завдяки діагностиці було виявлено: що переважна більшість дітей а саме 50% мають середній рівень сформованої компетентності. Ці діти виявляють ситуативний інтерес, мотивовані переважно стимулюванням дорослого, і потребують підтримки для розв'язання завдань. В цілому 40% дітей перебувають на низькому рівні що свідчить про фрагментарність знань, нестійкий інтерес та нездатність самостійно аналізувати й робити висновки. Лише 10% дітей продемонстрували високий рівень компетентності, що демонструє наявність стійкого інтересу, володіння чіткими знаннями та здатність до самостійного аналізу й виправлення помилок. Результати діагностики із застосуванням конструювання з залишкового матеріалу щодо рівня сформованості дослідницької компетентності відображенні в діаграмі (Рис. 2.2).

РЕЗУЛЬТАТИ КОНСТАТУВАЛЬНОГО ЕТАПУ

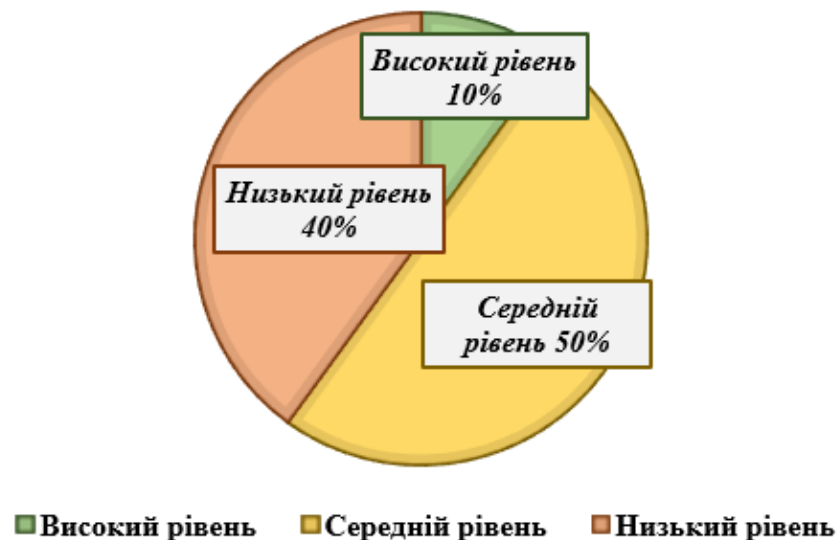

Рис. 2.2. Результати діагностики, щодо рівня сформованості дослідницької компетентності дітей старшого віку на констатувальному етапі експерименту.

Від так, на підставі отриманих даних констатувального етапу дослідження, було з'ясовано що: проаналізовані аспекти які стосуються формування дослідницької компетентності дітей у дітей 5-6 (7(8)) років перебуває на середньому рівні. Однак, ми можемо стверджувати що цей середній рівень є нестабільним і за відсутності цілеспрямованої роботи може

знизитись до низького рівню. Тому потребується не просто його підтримання, а й впровадження методичного інструментарію що переведе на високий рівень.

3. ТЕХНОЛОГІЧНИЙ БЛОК

Методичний інструментарій для вихователів щодо формування дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку в процесі конструювання

Отримані результати під час констатувального етапу, на базі ЗДО № 319 слугували вагомою основою в розробці нашого методичного інструментарію для вихователів щодо формування дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку у процесі конструювання.

Як було з'ясовано нами на попередньому етапі що всі 100% вихователів засвідчили позитивну згоду на одержання методичного інструментарію формування дослідницької компетентності у дітей передшкільного віку під час конструювання. Із цих 100% у більшій мірі 66,7% підтвердили свою готу щодо детальної підтримки а дехто з 33,3% згоден але на точкову підтримку методичного інструментарію формування відповідної компетентності у дошкільників.

Спираючись на сьогодення і цифровізацію суспільства, нами було вирішено створювати методичний інструментарій у вигляді вебсайту тому що: наразі люди все менше звертаються за допомогою пошуку інформації до паперових посібників, а більше звертаються до мережі інтернет і соціальних мереж, шукаючи відповідь на свої питання в «цифрову світі». Також не менш важливим аспектом у вигляді вибору методичного інструментарію став мотив як найбільшого розповсюдження напрацьованих матеріалів серед великої кількості педагогів.

Враховуючи вище перераховане, ми змогли на формувальному етапі розробити і впровадити методичний інструментарій у вигляді освітнього вебсайту назва якого «Скарбниця практичних ресурсів: конструємо з розумінням». У процесі розробки самого вебсайту та формулюванні назви було докладено зусиль для того щоб назва сайту була влучна, зрозуміла з першого погляду і чітко описувала його наповнення. При пошуку інформації зазвичай люди орієнтуються на заголовок і якщо він відповідає їхньому пошуку вони перейдуть на ним. Тому ми робили все щоб зацікавити і спонукати залишитись гостей на нашому освітньому сайті.

Розроблений нами сайт містить рубрики які будуть практично значимими як для вихователів, так і можливе використання ресурсів батьками (особами які їх замінюють).

Посилання на розроблений вебсайт «Скарбниця практичних ресурсів»:

<https://sites.google.com/kubg.edu.ua/1-7?usp=sharing>

На титульній рубриці "Головна сторінка" (Рис. 3.1) ми розмістили інформаційний вступ для того щоб відвідувачі сайту відразу змогли побачити його наповнення і знайти те що їх цікавить. Наповнення змісту сайту ми розділили для трьох груп а саме для: педагогічних працівників, батьків та старших дошкільників.

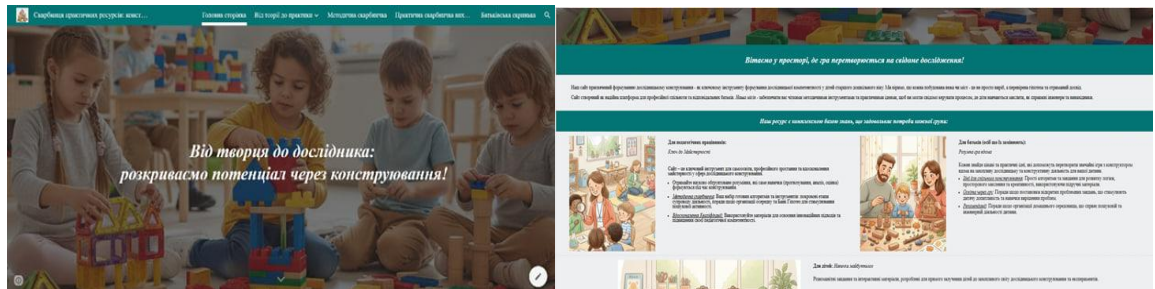

Рис. 3.1 Рубрика «Головна сторінка»

Зосереджуючись на отриманих даних констатувального етапу що засвідчують потребу вихователів у систематичності актуалізації знань з теми. Ми розробили рубрику "Від теорії до практики" (Рис. 3.2) та під-рубрику "Бібліографічні ресурси" (Рис. 3.3) метою рубрик є допомогти вихователями у саморозвитку, підвищення педагогічної майстерності, впровадження в професійну діяльність нових підходів що стосується формування дослідницької компетентності у старших дошкільників.

Рубрика висвітлює такі позиції як: обґрунтування понять відповідних темі від науковців; відеоматеріали, що засвідчують європейський досвід щодо важливості гри і конструювання для впровадження в освітню професійну діяльність; етапи формування компетентності під час конструювання, а саме опис діяльності вихователів від стимуляції інтересу до рефлексії.

Ця рубрика має на меті показати різноманітність підходів вихователів Європи щодо конструктивної діяльності з дітьми.

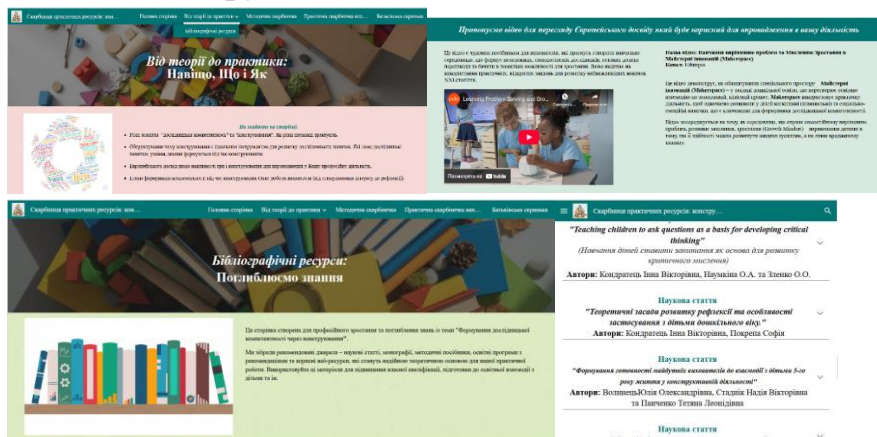

Рис. 3.2 рубрика «Від теорії до практики» та під-рубрика рис. 3.3 «Бібліографічні ресурси»

Так як було помічено, що конструктивний осередок не зовсім відповідав критеріям програми «Дитина», нами була розроблена рубрика сайту «Методична скарбничка» (рис. 3.4) на допомогу педагогам у їх освітній діяльності з дітьми. В рубриці педагоги можуть знайти:

- практичні поради щодо організації «Конструкторського осередку дослідника»;
- як ставити завдання, що стимулюють пошукову активність дітей;
- як перетворити невдачі на дослідницький досвід;

Завдяки цій рубриці вихователі зможуть поглибити свої знання з поданої теми, та покращити конструкторські осередки в своїх групах.

Практичні поради щодо організації "Конструкторського осередку дослідника":

Конструктивна діяльність у сучасному дошкільному навчанні – це не просто гра, а функція для розвитку дошкільної компетентності, планування та критичного мислення. Цей комплекс інструментів має допомогти педагогам створити ефективний конструкторський осередок дослідника, що стимулює дитину до конструктивної діяльності та дослідницької.

Освітлення та розв'язання (з урахуванням можливостей дитини/групи)

Осередок для конструктивної діяльності має бути розташований близько до джерела освітлення. Це має сприяти як дослідницькому процесу, так і безпеці.

- Доступне просторове місце забезпечує оптимальні та комфортні умови для мінімізації травм з конструктивними матеріалами, що значно знижує напруження на очі дитини.
- Освітлення сприяє спільному дослідженню фізичних властивостей матеріалів. Дитина може спостерігати, як світло проходить крізь прозорі матеріали, відбивається від глянцевих поверхонь або крізь різні структури пористих матеріалів (картон, папір).
- Наближене освітлення дозволяє дитині ефективно використовувати та використовувати свої ідеї, максимізувати точність перетворення ідеї заданої у реальні конструктивні об'єкти.

Як перетворити невдачі на дослідницький досвід:

Уникайте слова "Доводить".
Замініть його на фрази типу: "Це не спрацювало", "Цей спосіб дав інший результат", "Спробуємо по-іншому", або "Ми отримали іншу інформацію!"
Сфокусуйтеся на процесі, а не на результаті. Діалог: "Ти виготовив скляну вазу", відповідь: "Вона дуже старова, і не було блякло". Діалог: "Давай подивимося, що ми зробили не так?"

Показати або розкрити дитині про власні "невдачі"

Увага! Успіху та невдачі:
"Мені подобалося, як це вийшло, навіть коли це вийшло."
"Теперішній досвід дає мені більше знань. Це означає, що я навчилася новим речам. Це означає, що я навчилася новим речам. Це означає, що я навчилася новим речам."

Показати, що можна розв'язати, коли ми робимо щось важке і не виходить з першого разу.
Грудунок – це не ознака слабкості, а ознака тренування.

Рис. 3.4 рубрика «Методична скарбничка»

Для кращої мотивації та підвищення натхнення педагогів ми розробили рубрику «Практична скарбничка вихователя» (рис. 3.5) в якій розміщена збірка гіпотез з теми, а також цікаві факти про різний матеріал для конструювання. За допомогою цієї рубрики вихователі матимуть змогу розширити знання щодо різноманітних матеріалів та їх властивостей, а також можливості у повторному використанні з дітьми дошкільного віку під час конструювання.

Скарбничка натхнення та практики: ресурс для дослідницької діяльності

Ця рубрика є ресурсом для педагогів, який допомагає знайти ідеї для дослідницької діяльності з дітьми. Вона містить збірку гіпотез, які можна використовувати для дослідження різних матеріалів.

Збірка гіпотез:

Проблемний (складний) матеріал для конструювання

- Як зробити так, щоб матеріал не розпадався на частини при використанні?
- Як зробити так, щоб матеріал не розпадався на частини при використанні?
- Як зробити так, щоб матеріал не розпадався на частини при використанні?

Залишковий матеріал для конструювання

- Як використати залишковий матеріал для конструювання?
- Як використати залишковий матеріал для конструювання?
- Як використати залишковий матеріал для конструювання?

Проблемний матеріал для конструювання

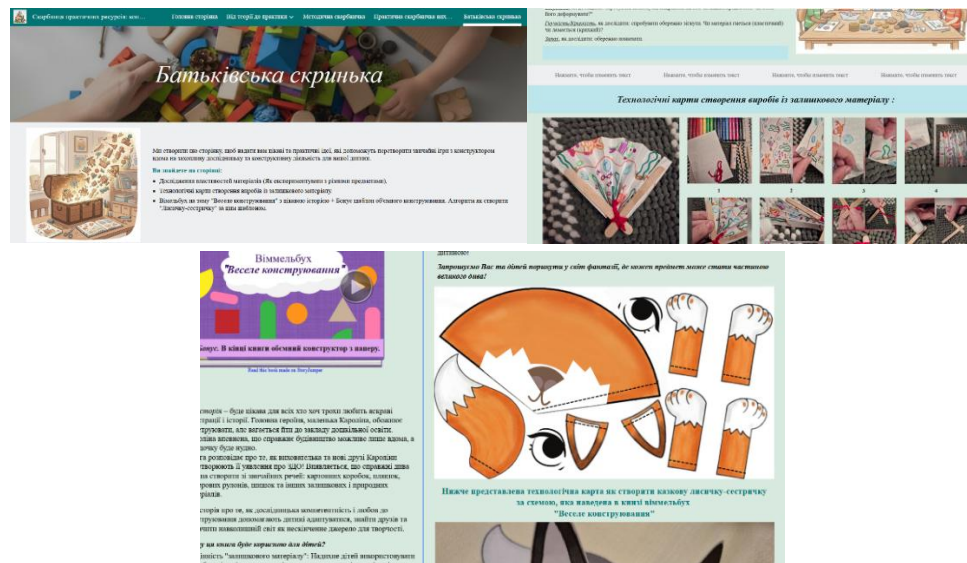
- Як використати проблемний матеріал для конструювання?
- Як використати проблемний матеріал для конструювання?
- Як використати проблемний матеріал для конструювання?

Легкий матеріал для конструювання

- Як використати легкий матеріал для конструювання?
- Як використати легкий матеріал для конструювання?
- Як використати легкий матеріал для конструювання?

Рубрика 3.5 рубрика «Скарбничка натхнення та практики»

Так як батьки також є невід'ємною частиною освітньої діяльності закладу дошкільної освіти, ми розробили на сайті рубрику й для них, в саме «Батьківська скринька» (рис 3.6), на якій розміщена інформація щодо дослідження властивостей матеріалів: як експериментувати з різних предметів. А також приємним бонусом для батьків які відвідуватимуть сайт є технологічні карти створення виробів із залишкових матеріалів, та вімельбух «Веселе конструювання» з цікавими завданнями для дітей та батьків які зможуть проводити час з дітьми цікаво, весело та корисно для всебічного розвитку особистості.

Рубрика 3.6 рубрика «Батьківська скринька»

Вихователям було представлено розроблений методичний інструментарій у вигляді освітнього вебсайту. Після короткого ознайомлення з ключовими сторінками ресурсу та обговорення його практичної цінності для використання в освітньому процесі, педагоги надали високу оцінку інструментарію. Вихователі особливо відзначили не лише зручний формат, що дає змогу звертатися до матеріалів у будь-який час і ефективно залучати всіх батьків (осіб що їх замінюють) до взаємодії. Вони підкреслили також наявність матеріалів, які дозволяють підвищити власні знання з теми, перетворюючи ресурс на джерело професійного розвитку.

У свою чергу, нами було проведено подальше спостереження та діагностичне дослідження для верифікації (підтвердження) висловленої готовності та оцінки реального впливу інструментарію на практичну діяльність вихователів щодо формування дослідницької компетентності дітей старшого віку у процесі конструювання.

4. КОНТРОЛЬНО-ОЦІНЮВАЛЬНИЙ БЛОК

Верифікувати ефективність розробленого методичного інструментарію для вихователів у освітньому процесі

Контрольний етап дав нам змогу верифікувати ефективність розробленого нами методичного інструментарію щодо формування дослідницької компетентності старших дошкільників в процесі конструювання.

Було розроблено і реалізовано повторне анкетування, яке б показало оцінку педагогічного колективу, щодо запропонованого нами методичного інструментарію. (Додаток Г) В анкетуванні були залученні не тільки вихователі а й адміністрація закладу. Результати аналізу анкетування показало що: зручність орієнтування та загальний дизайн сайту були оцінені більшістю респондентів (80%) на високий рівень, а декілька опитуваних (20%) оцінили на задовільно. Велика кількість опитуваних яка становить 100% вважає сайт і його ресурси задовільними, практично значущими для використання в освітній діяльності з дітьми 5-6 (7(8)) років. Абсолютно всі опитані підтвердили, що після ознайомлення з матеріалами сайту їхні знання з теми покращилися і вони обов'язково порекомендують його іншим. Респонденти залишили спільний коментар, що висвітлює їхнє задоволення доступністю інструментарію і бажанням його оновлення, поповнення актуальними методичними матеріалами в майбутньому. В кінці анкетування опитуваний колектив зміг оцінити рівень задоволеності методичним інструментарієм в цілому (Рис. 4.1).

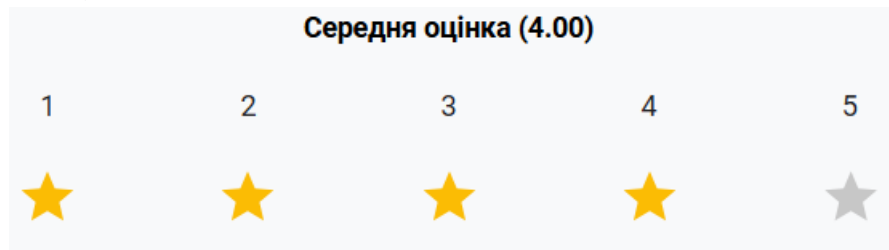

Рис. 4.1. Результат оцінювання методичного інструментарію у вигляді освітнього вебсайту щодо формування дослідницької компетентності дітей старшого віку в процесі конструювання.

Окремо хотілось зазначити що батьки дітей (особи що їх замінюють) також мали змогу ознайомитись з розробленим нашим вебсайтом. Батьки (особи що їх замінюють) висловились позитивно щодо його наповнення і цінностей для родини. Особливе схвалення отримали технологічні карти конструювання із залишкового матеріалу. Деякі батьки підкреслювали, що саме такий вид конструювання має великий потенціал для розвитку дитини, оскільки використовується доступний матеріал який є у кожного вдома. Це

забезпечує можливість легкої інтеграції дослідницько-конструктивної діяльності у повсякденне життя родин, не вимагаючи додаткових фінансових витрат.

Після бесід і анкетування на яких ми змогли отримати фідбек від опитуваних, щодо методичного інструментарію з теми, було проведене спостереження. Метою спостереження була фіксація того, чи впроваджують вихователі наданий матеріал методичного інструментарію та яким чином це впливає на формування дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку в освітній діяльності.

Першим на що було зосереджено увагу є «Осередок конструктивної діяльності», оскільки вихідні показники, отримані на констатувальному етапі, засвідчили про його не завершеність і необхідність суттєвого доопрацювання. Результати фіксації показали що, практичні поради впроваджувались в осередку групи, а саме: конструктивний матеріал став різноманітнішим і в повному доступі, в будь-який час для дітей. Також допоміжні матеріали і інструменти для конструювання, систематизувалися і зберігаються не деінде а в освітньому осередку. Додатково до доопрацювання негативних факторів, було створено невеликий простір, де діти могли б планувати та фіксувати свої ідеї з дослідницького конструювання.

Після приділеної уваги до поновленого осередку, ми перейшли до спостереження за вихователями і їхньої взаємодії з дітьми. Спостереження показало що:

- Вихователі стали більш коректніше формулювати завдання які не містять в собі відразу відповіді, а спонукають дітей до пошуку і використання власного досвіду щоб вирішити проблемне завдання.
- Почали частіше припускати і перевіряти гіпотези в освітній діяльності разом з дітьми.
- Завдяки тому що вихователі почали використовувати цікаві факти та пояснення про різні матеріали, це збільшило мотивацію дітей до дослідженню властивості матеріалів в конструюванні.
- Не менш важливим стало те що вихователі почали менше акцентувати увагу дітей на невдачу, а навпаки спонукають їх на пошук альтернативних шляхів вирішення проблем.

На повторній діагностиці із застосуванням конструювання залишкового матеріалу нами були помічені такі зміни у старших дошкільників як: підвищення самостійності у вирішенні труднощів, ініціативності та у

використанні дослідницьких умінь і навичок. Результати контрольного етапу представлено в (Рис. 4.2).

РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЬНОГО ЕТАПУ

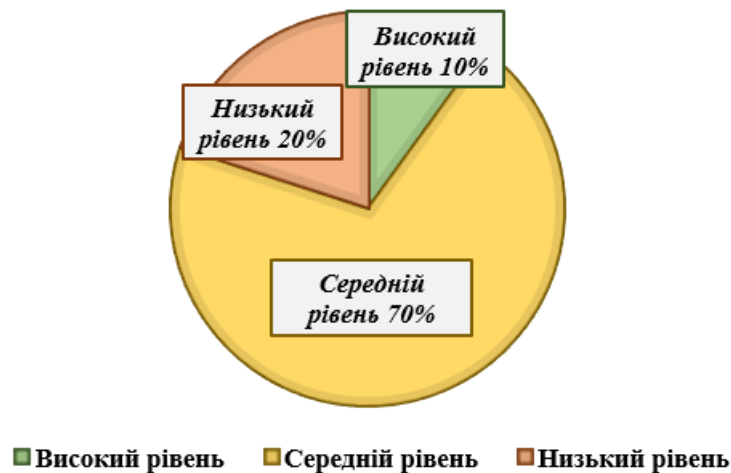
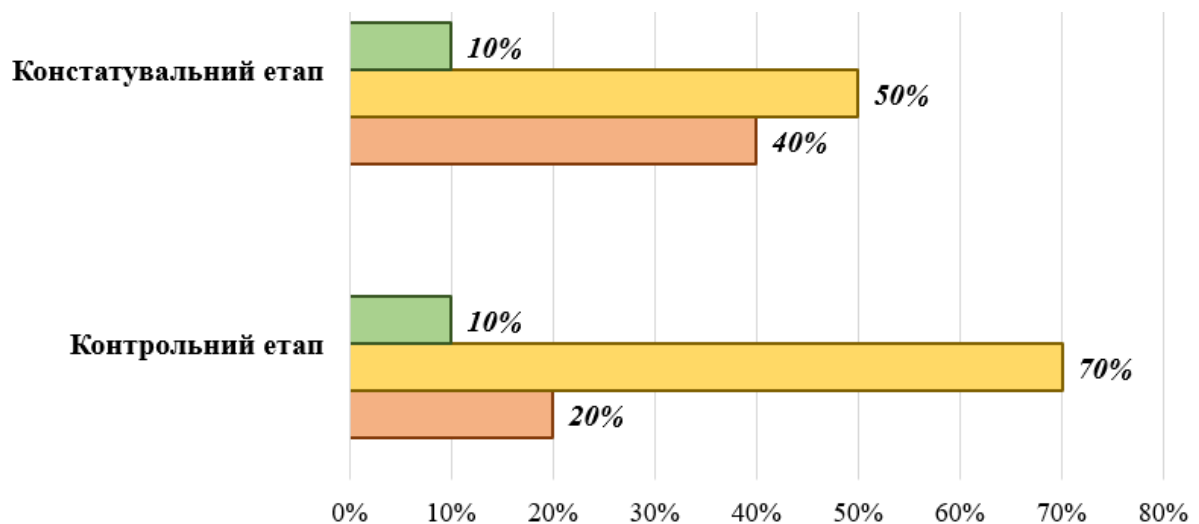

Рис. 4.2. Результати рівня сформованості дослідницької компетентності старших дошкільників на контрольному етапі.

Отримавши данні контрольного етапу ми змогли зіставити їх з констатувальним провівши контрольний зріз щодо ефективності розробленого методичного інструментарію для ефективного формування відповідної компетентності що присутня в темі нашого дослідження (Рис. 4.3).

Рис. 4.3. Діаграма з результатами констатувального етапу та

	Констатувальний етап	Контрольний етап
■ Високий рівень	10 %	10%
■ Середній рівень	50%	70%
■ Низький рівень	40%	20%

контрольного зрізу експериментального дослідження.

За результатами контрольного зрізу після впровадження нашого продукту ми маємо змогу виокремити що: Низький рівень сформованості дослідницької компетентності старших дошкільників знизився на 20%.

Середній рівень сформованості з 50% перейшов в 70%. Високий рівень залишився без змін (10%).

Розроблений і проведений методичний інструментарій верифікував практичну значущість в освітньому процесі. Та довів потребу в методичному супроводі вихователів щодо формування однієї з ключових компетентностей людина завдяки такої діяльності як конструювання. Саме ця діяльність є фундаментальною в якій формуються дослідницькі уміння, навички, та досвід який знадобиться в майбутньому.

ВИСНОВКИ

У кінцевому підсумку нашого магістерського дослідження, ми можемо впевнено стверджувати що пророблена робота відповідає завданням які були поставлені перед нами на початку.

У дослідженні було проаналізовано психолого-педагогічну літературу, яка дала нам змогу точно визначити той факт що саме конструювання виступає основою для розвитку та формуванню ключових дослідницьких вмінь, навичок, досвіду, необхідного для подальшого успішного життя. Це демонструють проаналізовані праці науковців які досліджували цю проблему а також Європейський досвід що показав на практиці свою ефективність у використанні конструктивної діяльності щодо формування дослідницької компетентності.

Після вивчення теоретичного фундаменту нами було здійснено всебічну діагностику сформованості виокремленої компетентності у старших дошкільників. Результати показали що ситуація не була на критичному рівні, але все ж таки потребувала корекції та детального методичного інструментарію з теми.

По отриманні відповідних результатів перед нами було поставлено завдання в якому вигляді розробити і представити перед педагогічному колективом доцільний методичний інструментарій щодо формування дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку.

Отримавши фідбек від користувачів сайту ми могли зробити висновок що саме обраний формат методичного інструментарію є і був найбільш влучним.

Загалом розроблений і апробований методичний інструментарій став підґрунтям для подальшого підвищення професійної кваліфікації педагогічного колективу закладу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Council European Union recommendation on key competences for lifelong learning: Recommendation від 08.12.2025, № C 189/1.
2. Dr. Francis Wardle. The importance of constructive play. Community Playthings. December 2015. URL:<https://www.communityplaythings.co.uk/learninglibrary/articles/constructive-play>. (дата звернення: 08.12.2025).
3. Glossary of pedagogical terms/ practices / European University Alliance for Global Health (EUGLOH), European Union. 35 с. URL: <https://noticias.up.pt/wp-content/uploads/2024/12/Glossary-of-pedagogical-terms.pdf>. (дата звернення: 05.12.2025).
4. MakerSpaces. LibreTexts SOCIAL SCIENCES. URL: [https://socialsci.libretexts.org/Courses/Northwood_Tech/Early_Childhood_Education%3A_STEM_\(Northwood_Tech\)/06%3A_Early_Technology_Experiences/6.05%3A_MakerSpaces](https://socialsci.libretexts.org/Courses/Northwood_Tech/Early_Childhood_Education%3A_STEM_(Northwood_Tech)/06%3A_Early_Technology_Experiences/6.05%3A_MakerSpaces) (дата звернення: 09.12.2025).
5. Tanja Mcilroy. What is Construction Play? Benefits and Play Ideas. Empowered Parents Teaching kids through play. 20 September 2024. URL: <https://empoweredparents.co/construction-play/> (дата звернення: 09.12.2025).
6. Żuchelkowska K. Developing Key Competencies in Preschool Children. *International Journal of Public Administration, Management and Economic Development*. Poland, 2023. Т. 8, вип. 2. С. 217–228.
7. Богущ А. Методична робота в закладах дошкільної освіти : навч. посіб. / видавець: В. В. Букаєв. Одеса, 2022. 200 с.
8. Волинець К.І., Методичний супровід творчої діяльності вихователя в умовах закладу дошкільної освіти. Інноваційна педагогіка. 2022. Т.1, вип. 43. С. 105–110. (Теорія і методика професійної освіти).
9. Волинець Ю. О., Стаднік Н. В. Дослідницькі уміння майбутніх дошкільних педагогів: сутність та класифікація. Problemas y perspectivas de la aplicación de la investigación científica innovadora. 2021. С. 155–156. ISSN 978-617-7991-62-4.
10. Волинець Ю.О., Стаднік Н.В., Панченко Т.Л. Формування готовності майбутніх вихователів до взаємодії з дітьми 5-го року життя у конструктивній діяльності. Перспективи та інновації науки. 2025. Т. 51, вип. 5. С. 348–359. (Серія «Психологія», «Педагогіка», «Медицина»). ISSN 2786-4952.
11. Гнетецька О.П. Формування дослідницьких здібностей дітей старшого дошкільного віку в пошуково-дослідницькій діяльності. Освіта та розвиток обдарованої особистості. 2015.

12. Головань М.С., Яценко В.В. Сутність та зміст поняття “дослідницька компетентність”. *Теорія та методика навчання фундаментальних дисциплін у вищій школі: збірник наукових праць*. Кривий Ріг, 2012. С. 55–62.
13. Голота Н. М. Своєрідність дитячого конструювання. *Всеукраїнський часопис "Мистецтво"*. 2011. Т. 18, вип. 2. С. 18–21.
14. Гончаренко С. *Український педагогічний словник*. Київ: Либідь.
15. «Горох» Українська Публічна Електронна Бібліотека. Дослідництво – етимологія. Горох. URL: <https://goroh.pp.ua/>. (дата звернення: 05.12.2025)
16. Грищенко Ю. Бриколаж в освіті. Педагогічна освіта в Україні: теорія і практик : словник. Кропивницький, 2021. С. 35–36.
17. Державний стандарт дошкільної освіти: нова редакція: затверджено наказом Міністерства освіти та науки України № 33 від 12.01.2021. URL: <https://mon.gov.ua>.
18. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років/ наук. кер. проекту В.О. Огневюк: авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, В.М. Вертугіна [та ін.]; наук. ред. Г.В. Беленька; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 440 с.
19. Добня С. О., Степаненко Ю. С. Формування дослідницької компетентності у дітей старшого дошкільного віку засобом STREAM-освіти: змістовно-методичний контекст. *Освітньо-науковий простір*. 2023. Т. 2, вип. 5. С. 71–85.
20. Коваленко О.В. Діагностування педагогів як основна засада методичного супроводу організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка*. 2021. Т. 2, вип. 36. С. 77–83. ISSN 2412-2009.
21. Коваленко О.В., Михнюк А.В. Теоретичний аналіз проблеми формування дослідницької компетентності дітей третього року життя. *Інноваційна педагогіка*. 2024. Т. 2, вип. 68. С. 217–223.
22. Козак Л. В., Ясинська С.М. Формування дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку в проєктній діяльності. *Перспективи та інновації науки*. 2023. Т. 14, вип. 32. С. 552–560.
23. Кондратець І.В., Наумкіна О.А., Зленко О.О. Навчання дітей ставити запитання як основа для розвитку критичного мислення. *Міжнародний науковий журнал «Грааль науки»*. 2022. вип. 15. С. 364–374. ISSN 2710-3056.
24. Кондратець І.В., Покрепа С. Теоретичні засади розвитку рефлексії та особливості застосування з дітьми дошкільного віку. *Психолого-педагогічний супровід підготовки майбутніх фахівців у закладах вищої освіти: Збірка наукових праць за матеріалами міжнародної науково-практичної конференції*. 2022. С. 75–78.

25. Котелянець Н. В. Дослідницька діяльність дітей дошкільного віку в процесі конструювання. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. 2024. вип. 215. С. 56–60. URL: <https://pednauk.cusu.edu.ua/index.php/pednauk/article/view/1916/1893>. (дата звернення: 26.10.2025).

26. Літіченко О.Д. Формуємо в дітей уміння досліджувати: три прийоми. Вихователь-методист дошкільного закладу. 2022. вип. 6.

27. Літіченко О.Д., Зліденна С.М. Формування самостійності у старших дошкільнят у конструктивній діяльності з використанням залишків матеріалів за допомогою схем-карток. Грааль науки. 2024. вип. 46. С. 861–864.

28. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина»: відповідно до Базового компонента дошкільної освіти / Педагогічний інститут Київського університету імені Бориса Грінченка; редактор: Г. В. Беленька, О. А. Половіна, І. В. Кондратець. Київ : АКМЕ ГРУП, 2021. 568 с.

29. Пономаренко Т.О., Лахман Д.О. Формування основ дослідницької компетентності у дітей третього року життя. Інноваційна педагогіка. 2023. Т. 2, вип. 57. С. 226–229.

30. Поскрипко Ю.А., Данченко О.Б. Компетенція і компетентність: консенсус. *Вчені записки університету "КРОК"*. 2019. вип. 3. С. 117–127.

31. Про дошкільну освіту: Закон України від 01.01.2025, № 42: станом на 01.01.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text> (дата звернення: 31.10.2025)

32. Про затвердження Примірного статуту дошкільного навчального закладу»: Наказ МОН України від 24.04.2003 № 257. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0257290-03#Text> (дата звернення: 06.12.2024)

33. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 №2145–VIII: станом на 31 жовт. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>. (дата звернення: 31.10.2025).

34. Шинкар Т. Ю. Напрями вдосконалення методичної роботи в закладах дошкільної освіти. *Ricerche sciencehe e metodi dellaloro realizzazione: esperienza mondiale e realtà domestiche*. Bologna, Repubblica Italiana, Vinnytsia, Ucraina, 2021. Т. 3. С. 7–12.

35. Щербань І., Савченко В. Сутність Поняття «Дослідницька Компетентність» У Вітчизняній Та Зарубіжній Літературі. *Збірник наукових праць Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи*. 2021. С. 240–247.

ДОДАТКИ

Додаток А

Авторська анкета для вихователів щодо рівня їх обізнаності і потреб у методичному інструментарію з формування означеної компетентності у старших дошкільників у процесі конструювання.

Покликання на анкету: <https://forms.gle/FBsBm28gQipoc63Q9>

Назва анкети: Діагностична анкета для вихователів "Формування дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку"

Шановний колеги!

Мета цієї анкети полягає в тому щоб діагностувати Вашу індивідуальну поінформованість з теми: формування дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку в процесі конструювання. На основі отриманих даних ми зможемо розробити ефективний та практично орієнтований методичний інструментарій для Вас і Ваших колег який можна буде використовувати у професійній роботі.

Конфіденційність гарантовано

Запитання:

• На Вашу думку, на якому рівні у Вас сформовані знання щодо формування дослідницької компетентності у дітей старшого дошкільного віку?

- a) Високий (повністю володію теоретичними та практичними знаннями)
- b) Достатній
- c) Середній (маю загальне уявлення)
- d) Низький
- e) Інше:

• Оберіть найбільш точне визначення поняття "Дослідницька компетентність дитини старшого дошкільного віку"?

- a) Здатність діяти за інструкцією та досягати поставленої мети.
- b) Здатність самостійно бачити проблему, формулювати питання, висувати гіпотези та шукати шляхи їх вирішення.
- c) Здатність повністю відтворювати зразок і наслідувати дії дорослого.
- d) Здатність акуратно працювати з різними матеріалами.
- e) Інше:

● Оберіть усі правильні показники (результати) сформованості дослідницької компетентності у дітей старшого дошкільного віку

- a) Вміння запам'ятовувати та відтворювати великий обсяг нової інформації, отриманої від дорослого.
- b) Вміння діяти чітко за встановленими правилами
- c) Здатність давати розгорнуті відповіді на всі запитання дорослого.
- d) Дитина ставить запитання: "А що буде, якщо...?" або "Чи можна зробити по-іншому?".
- e) Має внутрішню мотивацію на дослідження нового

● Оцініть Ваше розуміння зв'язку між конструюванням та дослідницькою діяльністю

- 1- не розумію
- 3 - важко відповісти
- 5 - відмінно розумію

● Коли дитина стикається з невдачею (конструкція ламається тощо), Ваша реакція

- a) Показую, як потрібно було зробити правильно.
- b) Запитую: "Що ти можеш змінити, щоб конструкція не впала? Спробуй інший спосіб!".
- c) Пропоную взяти легше завдання.
- d) Інше:

● Чи використовуєте Ви "перевірку продукту конструювання" наприкінці самого конструювання ? (Наприклад, чи пропливе корабель під містом)

- a) Так, це обов'язково
- b) Іноді, коли збудували щось функціональне.
- c) Ні, ми просто оцінюємо вигляд.
- d) Інше:

● Які методи/прийоми Ви використовуєте для стимулювання дослідницької активності дітей під час конструювання? (Оберіть ті, що використовуєте або напишіть свій варіант)

- a) Створення проблемних ситуацій ("А що буде, якщо...?")
- b) Заохочення до порівняння та аналізу різних варіантів конструкцій
- c) Запитання які вимагають роздумів ("Чому ця башта падає?").
- d) Спільне планування та обговорення етапів роботи
- e) Інше:

● Як часто Ви свідомо використовуєте елементи дослідницької діяльності (постановка проблеми, висунення гіпотез, перевірка) саме під час взаємодії з дітьми в процесі конструювання?

а) Кожен раз під час конструювання

б) Часто

в) Рідко

г) Практично не використовую

е) Інше:

● Наскільки, на Вашу думку, у Ваших старших дошкільників сформована дослідницька компетентність

1 - Низький рівень

3 - Середній рівень

5 -Високий рівень

● Чи відчуваєте Ви потребу у методичному інструментарію щодо формування дослідницької компетентності у дітей під час конструювання?

Так, відчуваю значну потребу

Так, потребую лише точкових консультацій

Ні, володію достатніми знаннями

Інше:

Дякуємо за співпрацю!

Ваші відповіді успішно зафіксовані та будуть використані виключно в рамках даного наукового дослідження.

Діагностика із застосуванням конструювання із залишкового матеріалу для комплексної оцінки рівня сформованості дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку

Матеріал: Різноманітний залишковий матеріал (картон, папір, губка, фольга, паперові втулки, дерев'яні палички від морозива, пластмасові кришечки, нитки тощо).

Опис діяльності:

Перед дітьми розміщувався різноманітний залишковий матеріал. У процесі цієї експериментальної діяльності дітям ставилися завдання і запитання:

- Поглянь уважно на матеріал (предмети) який розміщений на столі. Які в нас є матеріали (предмети) ?
- Які вони на дотик?
- Чи всі матеріали міцні? Або навпаки ламкі ?
- Чи можемо з них щось сконструювати?
- Якщо так, то що ?
- Чи всі матеріали підходять для конструювання цього виробу ?
- Як думаєте, з чого почнете будувати свій виріб ?
- Поглянь уважно на свою конструкцію. Чи схожа вона на те, що ви задумали на початку ?
- Чи задоволені своєю роботою?
- Як вважаєте, що вийшло найкраще, а що варто було б змінити чи покращити?
- Як ви можете пояснити комусь іншому, як ви зробили цей виріб ?

На основі того як відповідають діти, їхніх дій під час конструювання і виробів із залишкового матеріалу встановлюється рівень сформованості дослідницької компетентності.

Повторна авторська анкета щодо оцінки методичного інструментарію з формування зазначеної компетентності старших дошкільників у процесі конструювання.

Покликання на анкету: <https://forms.gle/Hg8uaRib5PRiGKVj8>

Назва анкети: Ваше бачення-наш розвиток: Анкета пропозицій та вражень

Ми прагнемо постійно вдосконалювати наш сайт, щоб він став для вас ще більш зручним, корисним та функціональним. Ваш досвід є нашим найціннішим джерелом інформації!

Просимо вас приділити декілька хвилин та поділитися своїми пропозиціями щодо вдосконалення та загальними враженнями від користування сайтом.

Звертаємо вашу увагу, що ця анкета є абсолютно анонімною. Ми не збираємо жодних персональних даних (електронні пошти тощо). Нас цікавлять виключно ваші пропозиції та враження. Ваша чесність - наша єдина мета.

Запитання:

● Наскільки вам зручно орієнтуватися на сайті (навігація)?

- 1 - Дуже погано
- 2 - Погано
- 3 - Нормально
- 4 - Добре
- 5 - Дуже добре

● Наскільки Ви задоволені якістю та корисністю інформації (текстів, даних), представленої на сайті?

- 1 - Дуже погано
- 2 - Погано
- 3 - Нормально
- 4 - Добре
- 5 - Дуже добре

● Наскільки наданий матеріал є практично цінним для Вашої щоденної роботи з дітьми? (Оцініть за шкалою від 1 до 5).

- 1 - Дуже погано
- 2 - Погано
- 3 - Нормально
- 4 - Добре
- 5 - Дуже добре

● Чи покращились Ваші знання щодо формування дослідницької компетентності дітей після ознайомлення з матеріалами?

Так

Ні

Частково

Інше:

● Яка ймовірність, що ви порекомендуєте наш сайт іншим?

1 - Зовсім не порекомендую

3 - Можливо порекомендую

5 - Обов'язково порекомендую

● Що Вам найбільше сподобалося під час користування сайтом?

● Додайте будь-які інші коментарі чи пропозиції, які Ви вважаєте важливими для розвитку нашого сайту

● Оцініть, будь ласка, Ваш рівень задоволеності нашим сайтом в цілому

5 Чудово (★ ★ ★ ★ ★)

4 Дуже добре (★ ★ ★ ★ ☆)

3 Нормально (★ ★ ★ ☆ ☆)

2 Погано (★ ★ ☆ ☆ ☆)

1 Дуже погано (★ ☆ ☆ ☆ ☆)

Дякуємо, що приділили час! Ваша думка формує наше майбутнє.

Результати апробації дослідження на I Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Наукові інсайди майбутніх педагогів: від пошуку до втілення»

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІВАНА ФРАНКА

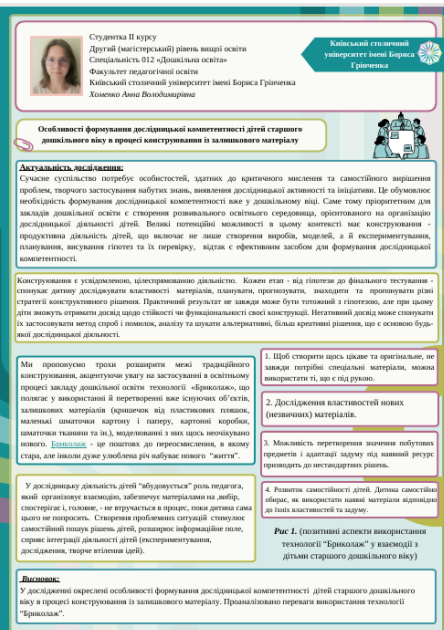
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВІННИЧЕНКА

ДІ «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»

ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА

Особливості формування дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку в процесі конструювання із залишкового матеріалу

Актуальність, новизна:
Сучасне суспільство потребує особистостей, здатних до критичного мислення та самостійного вирішення проблем, творчого застосування набутих знань, виконання дослідницької активності та ініціативи. Це обумовлює необхідність формування дослідницької компетентності вже у дошкільному віці. Саме тому пріоритетним для закладів дошкільної освіти є створення розвивального освітнього середовища, орієнтованого на організацію дослідницької діяльності дітей. Безліч потенційних можливостей в цьому контексті має конструювання - продуктивна діяльність дітей, що викликає не лише створення виробів, моделей, а й експериментування, планування, висування гіпотез та їх перевірку, крім ефективного засобом для формування дослідницької компетентності.

Конструювання є узагальненою, цілеспрямованою діяльністю. Кожен етап - від гіпотези до фінального тестування - спонукає дитину досліджувати властивості матеріалів, планувати, прогнозувати, знаходити та привносити різні стратегії конструювання рішення. Практичний результат не завжди може бути точним і гіпотезам, але при цьому діти вивчають створення досвід щодо стійкості чи функціональності своїх конструй. Негативний результат може спонукати їх застосувати метод спроб і помилок, аналізу та шукати альтернативи, брати критичні рішення, що є основою будівної дослідницької діяльності.

Ми пропонуємо трохи розширити межі традиційного конструювання, адаптувати уяву на застосування в освітньому процесі закладу дошкільної освіти технології «Брикколаж», що полягає у використанні й перетворенні вже існуючих об'єктів, залишкових матеріалів (виробів чи побутових предметів, малюнків, паперу, картонок, картона, шматочків тканини та ін.), модифікації з них щось неочікувано нового. **Брикколаж** - це шляшок до творчості, а також стар, але інколи дуже улюблена річ набуває нового "життя".

У дослідницьку діяльність дітей "вбудовується" роль педагога, який організує кастинг, забезпечує матеріали на дитин, створює і, головне, - не втручається в процес, поки дитина сама цього не потребує. Створення проблемних ситуацій спонукає самостійний пошук рішень дітей, розширює інформаційне поле, сприяє інтеграції діяльності дітей (експериментування, дослідження, творче втілення ідей).

Висновки:
У дослідженні окреслені особливості формування дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку в процесі конструювання із залишкового матеріалу. Пропонуються переваги використання технології "Брикколаж".

Київ - 2025

Особливості формування дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку в процесі конструювання із залишкового матеріалу

Анна Хоменко, студентка II курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Дошкільна освіта», Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

СЕРТИФІКАТ

засвідчує участь

Хоменко Анни

у I Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції
«НАУКОВІ ІНСАЙДИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ:
ВІД ПОШУКУ ДО ВТІЛЕННЯ»

Декан
Факультету педагогічної освіти

Київ, 24 жовтня 2025 року

Ольга КОТЕНКО

Результати апробації дослідження на серії семінарів «ЛЕПБУК ПРОФЕСІЙНОГО УСПІХУ 2025»

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

СЕРТИФІКАТ

виданий

Хоменко Анні,

яка взяла участь у серії семінарів
«ЛЕПБУК ПРОФЕСІЙНОГО УСПІХУ 2025»
у період з 05 березня по 07 червня 2025 року
і пройшла навчання в обсязі 30 год. / 1 кредит ЕКТС

Опис результатів участі у семінарах

Сформовано навички:

- створення ментальної мапи з формами взаємодії в літературному осередку
- створення авторського віммельбуху та поп-ап книги
- ефективного застосування засобів здоров'язбереження дітей раннього та дошкільного віку
- підготовки актуальних кейсів для супроводу дослідницької діяльності дітей дошкільного віку
- планування та імпровізації у супроводі ігрової діяльності дітей дошкільного віку
- супроводу мистецько-творчої діяльності дітей дошкільного віку на основі технології образотворення

Реєстраційний номер ЛПУ/2025-63 від 06 липня 2025 р.

Декан
Факультету педагогічної освіти

Ольга КОТЕНКО